

Den Haag

www.denhaag.nl/jaarprogramma

Samenstelling

Gemeente Den Haag
Dienst Stadsbeheer
Archeologie & natuur- en milieueducatie
Prins Hendrikstraat 39
2518 HH Den Haag
milieueducatie.po@denhaag.nl

MEC Zuiderpark
Anna Polakweg 7
2533 SW Den Haag
(070) 353 29 96

MEC Kornoelje
Kornoeljestraat 117
2564 LP Den Haag
(070) 325 79 68

MEC Schildershoeve
Teniersplantsoen 83
2526 MS Den Haag
(070) 389 03 67

MEC Reigershof
Reigersbergenweg 280
2592 EZ Den Haag
(070) 353 33 49

[@milieueducatie](https://twitter.com/milieueducatie)

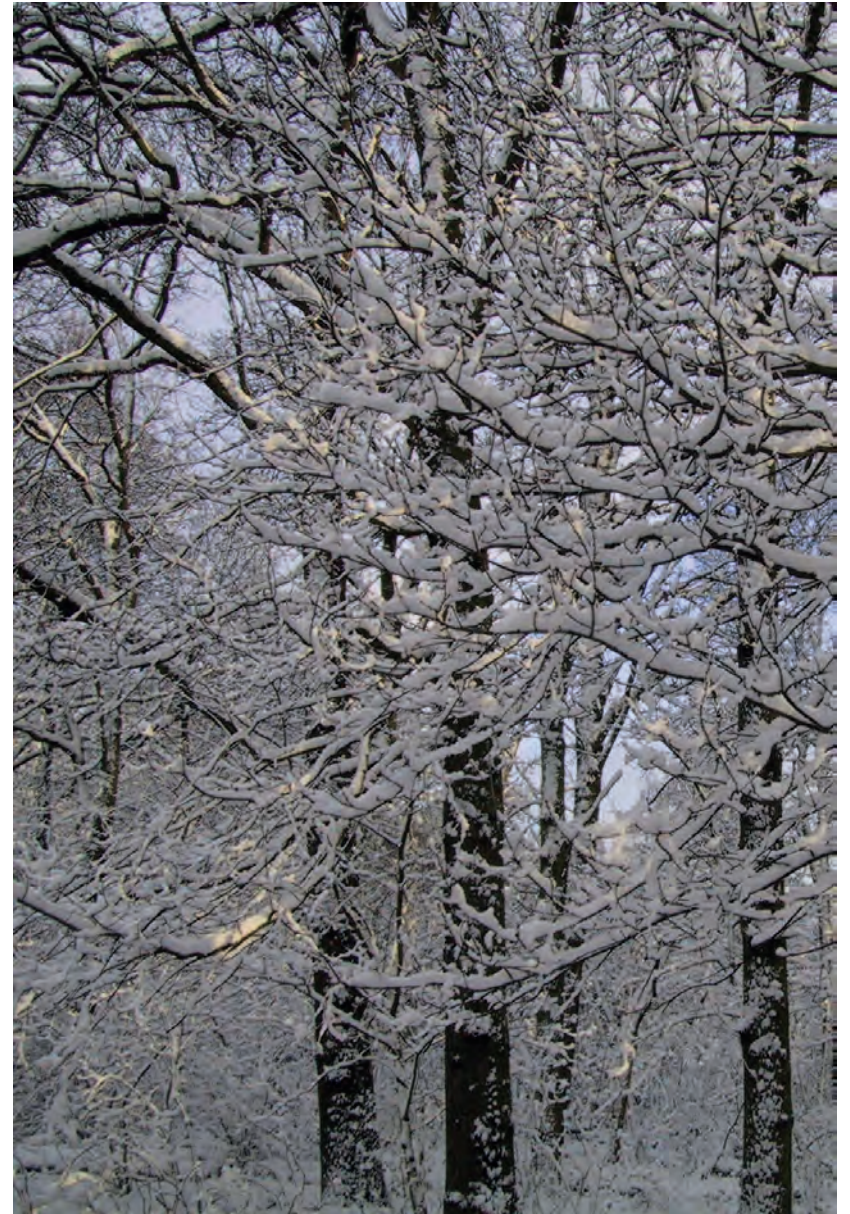
Winterwandeling Heimanshof

Voorwoord

De winter is de periode waarin alles in de natuur stil lijkt te staan en tot rust komt. Maar zodra het weer iets warmer wordt, komen de eerste stinzeplanten al weer in bloei. Dat begint met de geel bloeiende **Winteraconiet** en de **Sneeuwkllokjes**, dan volgen de **Helmbloem** en de **Boshyacint**.

Dit alles gebeurt hier ook in de tuin, dus ik zou zeggen: Veel kijk- en wandelplezier. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u altijd terecht bij de beheerder .

- 10 Dit gedeelte van de Heimanshof heet de **Systematische tuin**. De tuin is door paden in vakken verdeeld. In die vakken staan verschillende plantenfamilies. Sommige van die families zijn zo groot dat ze meerdere vakken in beslag nemen. Voor dit gedeelte van de tuin kunt u in de MSP een bloeibericht op halen. Ook van het Energiepad, dat door de hele Systematische tuin heen loopt, vindt u daar een folder.

Algemeen

- 1 Het **Hulstenlaantje** dankt zijn naam aan de grote variëteit in hulsten die er staan. Hulsten zijn groenblijvende heesters, die in de herfst vaak rode, oranje, of soms gele bessen dragen. Die bessen dienen in de winter weer als voedsel voor de vogels. Een bijzondere hulst is de **Egelhulst**. Deze staat aan de rechterkant van het pad en is gemakkelijk te herkennen aan zijn bladeren die niet alleen aan de zijkant stekels hebben, maar ook op het blad. Op het Hulstenlaantje vindt u ook een aantal bloeiende stinzeplanten.

- 2 Het **Coniferenlaantje** dankt zijn naam aan de grote sortering van verschillende coniferen. De meeste coniferen blijven groen in de winter. Een aantal verliezen in de winter wel hun bladeren. Bijv. de **Ginkgo** en de **Lariks**. Conifeer betekent eigenlijk kegeldrager.

Ginkgo

3 De **Olifantenvijver**:

Waarom die naam? Niet omdat de vijver op een olifant lijkt, maar wel omdat er een olifant begraven ligt. Vroeger hadden ze in Den Haag een dierentuin. Daar hadden ze een olifant die Jennie heette. Toen de olifant doodging, hebben ze haar hier begraven. Ze wilden het karkas later weer opgraven om het te gebruiken voor studiedoeleinden. Door de Tweede Wereldoorlog duurde dat opgraven wat langer. Na de oorlog zijn ze gaan zoeken, maar ze hebben de olifant nooit meer terug gevonden. Van het toen gegraven gat is een vijver gemaakt. De Roodwang-schildpadden brengen de winter door in de modder, hun winterslaap duurt tot begin april.

- 8 Deze punt hoort nog bij het landschap Limburg: Bij de aanleg van het Zuiderpark is hier het zeer kalkrijke mergel opgebracht. Daarom groeien hier nu planten die kalk nodig hebben, zoals de **Roze** en de **Gele Bosanemoon**, de **Bosgeelster** en de **Slanke sleutelbloem**.

Bosgeelster

Slanke sleutelbloem

- 9 **Beukenbos**. Dit type bos zie je bijna nergens meer in Nederland. Beuken groeien het liefst op 'zware' kleigronden. Deze gronden zijn ook erg geschikt voor akkerbouw, dus hebben de boeren de beukenbossen gekapt en zijn het nu allemaal akkers. In een beukenbos zie je niet veel onderbeplanting. Beuken hebben een dik wortelpakket van ongeveer 40 tot 50 cm dik en laten weinig ruimte over voor andere planten. Planten die hier wel groeien zijn de **Adelaarsvaren**, het **Bosbingelkruid** en **Daslook**. Daslook is familie van de ui en bloeit wit in het voorjaar. Onder de grote Paardekastanje staan geel bloeiende **Winteraconieten**

Winterwandeling Heimanshof

- 6 Dit gebied heet **Drente**. Het heidelandschap doet misschien denken aan de Veluwe, maar niets is minder waar. Het is gewoon de Heimanshof. Door de zanderige, zure ondergrond groeien hier vier soorten heide: **Struikheide**, **Dopheide**, **Lavendelheide** en **Kraaiheide**. Andere typerende soorten zijn hier de **Jeneverbes** en de **Kreunende gaspeldoorn**. Deze lijkt op de Brem, maar heeft gemene stekels.

- 7 Dit gebied heet **Limburg**. Het dankt zijn naam aan de mergel die hier bij de aanleg van het park is aangebracht. Door de , mergel is de grond enorm kalkrijk. Daardoor komen hier dieren en planten voor die je normaal alleen in Limburg tegen komt, zoals de **Wijngaardslak** en de **Eénbes**. Op de plek waar u nu staat ziet u **Wilde rozemarijn**, **Grootbloemig muur**, **Gladparelzaad** en **Wilde tijm**.

- 4 Het **Hakhoutwalleetje**: De naam zegt het al: Hakhout. Vroeger hadden de boeren op een verloren plaats een plek waar ze bomen lieten groeien. Dit hout werd voor allerlei doeleinden gebruikt, bijv. voor een stoel, een hark of een schep, voor paaltjes rondom het weiland en als laatste voor de kachel. Doordat er constant hout werd weggezaagd, werd de grond steeds armer van samenstelling. Daardoor gingen er na verloop van tientallen jaren zeldzame planten groeien, oa. **Dalkruïd**.

- 5 Het **Eikenberkenbos**: Links van het pad is het gedeelte met een rijke bodemsamenstelling gemakkelijk te herkennen aan de grote hoeveelheid onderbegroeiing, oa. **Hulst** en **Klimop**.

De roze bloeiende plante zijn **Bosanemonen**.

Aan de rechterkant is de bodem veel armer, met als gevolg meer open stukken en een andere begroeiing. De **Berken** zijn hier bijna verdwenen. Ze hebben nu eenmaal een kortere levensduur dan eiken. Er staan nu weer een paar jonge

berkjes. Dit komt omdat er zo af en toe een eik dood gaat of omwaait. Op die plaatsen komen dan jonge berken terug.

**ingang
Heimanshof**